

בתי המשפט

אמצ 42/13
27525-06-13

בית משפט לענייני משפחה חיפה

בתי המשפט

אמצ 42/13
27525-06-13

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 18/8/2014

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
סגנית נשיא לענייני משפחה - מחוז חיפה

- בדלתיים סגורות -

בעניין: הקטינה ילידת [REDACTED]

ובעניין: המבקשות 1. [REDACTED]

2. [REDACTED]

נגד

המשיב היועץ המשפטי לממשלה

החלטה

- 1
- 2 לפניי בקשה בעניינה של הקטינה [REDACTED] (להלן: "הקטינה") למותן צו
- 3 אמהות ולחלופין, צו הורות. הבקשה הוגשה ביום 13.6.13 על ידי המבקשות: הגב' [REDACTED]
- 4 [REDACTED] (להלן: "המבקשת") והגבי [REDACTED] אמה,
- 5 הביולוגית של הקטינה, להלן: "האם" - יחזיו ייקראו "המבקשות". במסגרת הבקשה
- 6 חני"ל, עתרו המבקשות לקבוע כי ינתן צו הורות אשר יקבע את אמהותה של המבקשת על
- 7 הקטינה, זאת בנוסף לאם, אימה הביולוגית של הקטינה.
- 8 לצורך הכרעה בבקשה, אביא בתמצית את הרקע העובדתי הרלבנטי, כדלקמן:
- 9 1. כעולה מן החומר שהונח בפניי, המבקשות חיות כבנות זוג מאז חודש [REDACTED]
- 10 [REDACTED]. הן חתמו על הסכם לחיים משותפים אשר אושר על ידי בית משפט זה ביום
- 11 [REDACTED] במסגרת תמ"ש [REDACTED] (להלן: "פסק הדין" או "ההסכם"). בפרק 7
- 12 להסכם, הוסכם בין המבקשות כי כל הילדים שיוולדו להן במהלך חייון
- 13 המשותפים יחשבו כילדיהן המשותפים, ללא כל קשר לשאלת השייכות הביולוגית
- 14 של מי מהילדים למי מהן.
- 15 2. למבקשות שתי ילדות נוספות שנוולדו להן מתרומת זרע ולגביהן ניתנו צווי אימוץ
- 16 במסגרתם נקבעה אמהותה של בת הזוג השנייה, שלא היתה האם הביולוגית. כך
- 17 נקבע בצו אימוץ מיום [REDACTED] כאשר לבת [REDACTED] ילידת [REDACTED] וכן
- 18 לבתי הבת [REDACTED], ילידת [REDACTED] (להלן ייקראו בשמותיהן הפרטיים).

בתי המשפט

אמצ 42/13
27525-06-13

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 18/8/2014

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
סגנית נשיא לענייני משפחה - מחוז חיפה

- בדלתיים סגורות -

- 1 3. בעניינו, הקטינה נולדה לאם ביום [REDACTED] מתרומת זרע. כאשר לדברי המבקשות
- 2 שלושת הקטינות נולדו מתרומת זרע של אותו תורם.
- 3 4. המבקשות מגדלות את שלושת הקטינות יחד ונושאות במלוא החובות כלפיהן
- 4 כאשר הן מסתייעות בבני משפחה, מכרים וחברים ומקבלות הכרה ציבורית בדבר
- 5 היותן הוריהן של הקטינות.
- 6 5. כאמור, ביום 13.6.13 עתרו המבקשות למתן הצו, כאשר לטענתן, ניתן להיעתר
- 7 לבקשה ללא צורך בעריכת תסקיר משתסקיר כאמור, הוגש במסגרת הליכי אימוץ
- 8 של [REDACTED] לטענתן, לא חל כל שינוי נסיבות המצדיק עריכת תסקיר נוסף
- 9 שעלול לגרום להימשכות ההליכים שלא לצורך.
- 10 6. תגובת ב"כ היוהמ"ש לבקשה הוגשה ביום 20.10.13 במסגרתה התנגד המשיב
- 11 למתן הצו במסגרת בקשה זו וללא צורך בעריכת תסקיר. לטענתו, על המבקשות
- 12 להגיש בקשה למתן צו אימוץ במסגרתו יוגש תסקיר אשר יבחן את טובתה של
- 13 הקטינה בנסיבות העניין ולאחר מכן, יכול וינתן צו אימוץ כמבוקש.
- 14 7. ביום 17.11.13 הגישו המבקשות התייחסותן לתגובת המשיב. תגובה משלימה
- 15 הוגשה לתיק בית המשפט ביום 13.3.14 ודיון בעניינם של הצדדים התקיים בפניי
- 16 ביום 13.5.14.
- 17 8. במסגרת הדיון הנ"ל חזרו ב"כ הצדדים על טיעוניהם בכתב ולאחר ששקלתי את
- 18 טענותיהם בכתב ובעל פה, ניתנת כעת החלטתי.
- 19 **הסוגייה שבמחלוקת:**
- 20 9. השאלה הניצבת בפני הינה סוגיית ההליך המשפטי המתאים לצורך הכרה
- 21 במעמדה של המבקשת שכאמור אינה אמה הביולוגית של הקטינה. המבקשות
- 22 טוענות כי בנסיבות העניין, יכול שיינתן צו הורות פסיקתי על סמך החומר שהוגש
- 23 במסגרת בקשה ללא צורך בעריכת תסקיר. ב"כ היוהמ"ש מתנגד לבקשה וטוען כי

בתי המשפט

אמצ 42/13
27525-06-13

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 18/8/2014

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
סגנית נשיא לענייני משפחה - מחוז חיפה

- בדלתיים סגורות -

- 1 על המבקשות לנקוט בהליך אימוץ במלואו ולמלא אחר התנאים הנדרשים בהתאם
2 לחוק אימוץ ילדים, התשמ"א – 1981 (להלן: "חוק אימוץ ילדים") לצורך קבלת
3 הצו.
4 **תמצית טענות המבקשות:**
- 5 10. כאמור, במסגרת הבקשה תיארו המבקשות את הרקע העובדתי הרלבנטי הנוגע
6 למצבן המשפחתי מאז החלו לנהל חיים משותפים בשנת [REDACTED] ועד למועד היוולדה
7 של הקטינה. לטענתן, כאמור, הן חתמו על הסכם חיים משותפים שהובא לאישור
8 בית המשפט במסגרתו הסדירו את היחסים ביניהן, לרבות עניינים הקשורים
9 לילדים משותפים שיהיו להן בעתיד. לאחר מכן, נולדו להן [REDACTED] אשר לגביהן
10 ננקטו הליכי אימוץ אשר הושלמו במתן צווי אימוץ.
- 11 11. לדבריהן, הן חיות יחדיו למעלה מ-15 שנה, גידלו את הקטינות בשיתוף פעולה
12 כאשר כל אחת אימצה את הבת שנולדה לרעותה. הקטינות גדלו יחד והמבקשות
13 הן אמהות שוות לשלושתן.
- 14 12. לטענתן, הן נאלצו, בליט ברירה לנקוט בהליכי אימוץ בהתייחס לשתי הקטינות
15 במסגרתם הוגש לבית המשפט תסקיר ובי"כ היוהמ"ש אישר את הליך האימוץ.
16 לדבריהן, נוכח השינויים שתלו בחברה הישראלית לאחרונה והחכרה במודלים
17 נוספים של הורות, אין הצדקה לנקוט בהליך אימוץ בעניינה של הקטינה מושא
18 בקשה זו. לטענתן, הליך אימוץ יגרום להארכת הדיון שלא לצורך כאשר במקביל,
19 לא תהיה למבקשת כל חובה או זכות חוקית כלפי הקטינה. עוד טוענות המבקשות
20 כי במקרה בו חוייח תלך האם לעולמה טרם הכרעה בהליך האימוץ, תיאלץ
21 המבקשת לעמוד במצב מסורבל ולנקוט בהליכים משפטיים לצורך השארת
22 הקטינה בחזקתה, יחד עם אחיותיה וכן לצורך קבלת החלטות רפואיות ואחרות
23 בעניינה.

בתי המשפט

אמצ 42/13
27525-06-13

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 18/8/2014

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
סגנית נשיא לענייני משפחה - מחוז חיפה

- ב ד ל ת י י ם ס ג ו ר ו ת -

- 1 המבקשות טוענות עוד כי, טובתה של הקטינה מחייבת וודאות משפטית והשוואה
2 למעמדן של אחיותיה הרשומות כבנותיהן ואין חולק באשר לחובות והזכויות
3 שלהן כלפיהן. לדבריהן, מעמדן דומה לזה של זוג הטרוסקסואלי שאינו נשוי ונעזר
4 בתרומת זרע לצורך הולדת ילד משותף שנרשם כבנו בהתבסס על הצהרתו של
5 האב, גם כאשר האב אינו ההורה הביולוגי וזאת בהתאם לסעיף 21 לחוק מרשם
6 האוכלוסין, תשכ"ה – 1965. לפיכך, טוענות המבקשות כי ראוי שגם במקרה זה
7 כאשר כבר ניתן צו אימוץ בנוגע [REDACTED] ואין הורה נוסף מלבדן וברי כי כוונתן
8 להורות משותפת כי יינתן צו הורות למבקשת באשר לקטינה, ללא צורך בהגשת
9 בקשה מתוקנת על פי חוק אימוץ ילדים.
- 10 תמצית טענות ב"כ היוהמ"ש:
- 11 14. לטענת ב"כ היוהמ"ש, אין חולק כי בין המבקשת לבין הקטינה אין כל קשר גנטי
12 ועל כן, השאלה העומדת להכרעה היא ההליך שעל המבקשת לנקוט על מנת
13 להקנות לה הורות המשפטית בנוגע לקטינה. לטענתו, נסיבותיו של מקרה זה אינן
14 מתאימות למתן צו אמהות בהתאם לסעיף 1(4) לחוק בתי המשפט לענייני משפחה,
15 תשנ"ה – 1995, כפי שנקטו המבקשות. לדבריו, בקשות מסוג זה יוחדו להליכים
16 שנקבעים על פי חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד),
17 תשנ"ו – 1996 (הליכי פונדקאות) ואין מקום להרחיב את תחולתו של הסעד הניתן
18 במסגרת חוק זה גם על ההליך בבקשה שבענייננו.
- 19 15. ב"כ היוהמ"ש טוען כי הדרך היחידה של המבקשות לקבל סעד לבקשתן, בנסיבות
20 העניין, הינה במסגרת חוק אימוץ ועל ידי קבלת צו אימוץ כפי שנעשה בהתייחס
21 [REDACTED]. לדבריו, אין מקום להקיש מההסדר הנוגע לרישום אבהות לגבי קטין
22 שנולד לאם פנויה, הנעשה על בסיס הצהרה משותפת של ההורים בנוגע לאבהות,
23 לנסיבות מקרה זה. בענייננו, טוען ב"כ היוהמ"ש כי לא מתקיימת כל הנחה
24 לכאורית בדבר הקשר הגנטי בין המבקשת לקטינה ומשכך, הדרך לרישום הורותה
25 של המבקשת על הקטינה הינה באמצעות צו שיפוטי.

בתי המשפט

אמצ 42/13
27525-06-13

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 18/8/2014

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
סגנית נשיא לענייני משפחה - מחוז חיפה

- בדלתיים סגורות -

- 1 16. לדבריו, כוונות והסכמות שהתגבשו בין המבקשות, עובר ללידתן של הקטינות,
- 2 אינן יכולות להוות שיקול למתן הצהרה שתוקפה והשלכותיה הינן מעבר ליחסים
- 3 בין המבקשות עצמן. לטענתו, מתן תוקף ליצירת הורות מכוח הסכמות פרטיות בין
- 4 הצדדים או כוונות מוקדמות תגבש תפיסה הרואה בקטין "מוצר עובר לסוחר"
- 5 אשר ביחס אליו ניתן לקנות מעמד, דבר שיש למנוע.
- 6 17. אשר לצורך בתסקיר, טוען ב"כ היוהמ"ש כי גם בהליכי הורות כמו בהליכי אימוץ
- 7 קיים צורך בהגשת תסקיר ועל כן, אין ממש בטענת המבקשות לעניין עיכוב
- 8 ההליכים בבקשה מטעם זה. לדבריו, ההיכרות המוקדמת עם המבקשות יכולה
- 9 להקל על עריכת התסקיר אך אינה מייצרת את הצורך לבחון את טובתה של
- 10 הקטינה הספציפית, מושא הבקשה.
- 11 18. לטענתו, הפסיקה והדוגמאות שצורכו לבקשה על ידי המבקשות אינן דומות או
- 12 מתאימות לנסיבות מקרה זה ולא ניתן לגזור מהן גזירה שווה על בקשה זו. לפיכך,
- 13 טוען המשיב כי על בית המשפט לדחות את בקשת המבקשות במסגרת הליך זה
- 14 ולהורות להן להגיש בקשה מתוקנת בהתאם לחוק אימוץ ילדים.
- 15 **דיון:**
- 16 19. כידוע, בימינו עם התקדמות המדע והטכנולוגיה התפתחו דרכי פריון חדשות אשר
- 17 יש בהן כדי להשפיע על קביעת הורות. כך למשל בבג"ץ 4077/12 (פורסם במאגר
- 18 נבו) מפרט כבי השופט רובינשטיין כיצד הפיריון הטכנולוגי משפיע על דרכי קביעת
- 19 ההורות המשפטית וכיצד המשקל עובר מקביעת הורות על בסיס מטען גנטי אל
- 20 עבר מודלים אחרים:
- 21 "מג. על היחלשותו של מודל קביעת ההורות על בסיס גנטי מול מודלים של
- 22 הורות פיסיוולוגית, הורות חברתית - פונקציונלית (או בשם אחר "הורות
- 23 פסיכולוגית"), ומודלים אחרים כדוגמת מודל טובת הילד ומודלים המבוססים על
- 24 הסכמת הצדדים, בהקשר הרחב נכתב לא מעט (להרחבה ראו " מרגלית "על

בתי המשפט

אמצ 42/13
27525-06-13

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 18/8/2014

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
סגנית נשיא לענייני משפחה - מחוז חיפה

בדלתיים סגורות -

- 1 קביעת הורות משפטית בהסכמה כמענה לאתגרי קביעת ההורות המשפטית בעת
 2 החדשה" דין ודברים ו' 553 (תשע"ב) ובעיקר הסיקרה המובאת בפרק ה' שם).
 3 מבלי להביע עמדה לגבי דילמת קביעת ההורות באותם מצבים, ברי כי כיום,
 4 בשעה שהמודל הגנטי אינו מצוי עוד לבדו, קל וחומר במקרה של תרומת זרע בו
 5 אף איש אינו טוען "אופרטיבית" לאבהות של התורם, יתכן כי קשר גנטי זה אינו
 6 חזות הכל (ראו ע"א 3077/90 פלוגית נ' פלוני, פ"ד מט (2) 578, 605-559 (1995)).
- 7 מד. ואכן אחרי שנים של הליכה יד ביד עם המודל הגנטי באופן בלעדי (עמדה
 8 שקיבלה ביטוי בשני דברי החקיקה המרכזיים בעניין קביעת הורות: סעיף 3 (א)
 9 לחוק שיווי זכויות האשה, התשי"א – 1951 וסעיף 14 לחוק הכשרות המשפטית
 10 והאפוטרופוסות, התשכ"ב – 1962 – חרף אי – הגדרת המונח הורה), עשה אף
 11 המחוקק כברת דרך מסוימת בהתרחקות מן המודל הגנטי, בקבעו את ההורות
 12 בחוק הפונדקאות החדש, שלא על פי המודל הגנטי הישיר, אלא על פי "צו
 13 הורות" (חוק הסכמים לנשיאת עוברים סעיף 10; בדומה לכך גם קבע סעיף 42
 14 לחוק תרומת ביציות: "יילוד שנולד כתוצאה מתרומת ביצית, יהיה ילדה של
 15 הנתרמת לכל דבר ועניין" (ההדגשה הוספה – א"ר), קרי קביעת הורות ללא קשר
 16 גנטי לנתרמת, אלא קשר פיסיוולוגי בלבד."
- 17 20. כמו כן, בבג"ץ 566/11, 6569/11 ממש ואח' נ' שר הפנים ואח' (פורסם בנבו) נפסק
 18 ע"י כב' השופטת ארבל, כדלקמן:
- 19 "התקדמות הטכנולוגיה, בעיקר בתחום הפוריות וההולדה, נעשית בקצב מואץ
 20 בשנים האחרונות, ויוצרת אפשרויות חדשות רבות בתחום הולדת הילדים.
 21 אפשרויות אלו מעוררות שאלות משפטיות, חברתיות ומוסריות שעל כל מדינה
 22 להתמודד עימן בדרכה. מטבע הדברים ראוי שהמחוקק הוא זה שיאמר את דברו
 23 באופן מפורש, מסודר ומפורט בנוגע לכל הליך מסוג זה. הקושי נובע מכך
 24 שההתקדמות הטכנולוגית מהירה יותר מהתקדמותו של המחוקק ביצירת
 25 הסדרים נורמטיביים. התוצאה היא חלל נורמטיבי באשר לטכניקות הולדה

בתי המשפט

אמצ 42/13
27525-06-13

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 18/8/2014

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
סגנית נשיא לענייני משפחה - מחוז חיפה

- בדלתיים סגורות -

- 1 רבות, כאשר אחת מהן היא פונדקאות בחו"ל. לטעמי, הפתרון לפער זה אינו יכול
2 להיות, בדרך כלל, בהמתנה להסדרה של המחוקק. הסדרה חוקית יכולה לארוך
3 זמן רב, ובינתיים נפגעים זוגות או בודדים רבים שיש להם את האופציה
4 הטכנולוגית אך ללא מענה משפטי. מצב דברים זה אינו ראוי. לטעמי, אם כן, אין
5 מנוס מכך שהחלל הנורמטיבי, עד להסדרת המחוקק, יקבל מכנה על ידי הרשות
6 המבצעת תוך פיקוח של בתי המשפט, וכן כך נעשה במקרה שבפנינו".
- 7 21. אין חולק כי בין המבקשת לקטינה אין קשר גנטי – ביולוגי של הורות. השאלה
8 הניצבת להכרעה הינה איפוא, מהו החליך שיש לנקוט על מנת להקנות למבקשת
9 את ההורות המשפטית בהתייחס לקטינה.
- 10 22. רישום הורות בישראל מתאפשר עפ"י הדין הקיים באחת מ-3 דרכים: הורות
11 ביולוגית, הורות על פי אימות, הורות על פי חוק ההסכמים לנשיאת עוברים
12 (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו – 1996 (להלן: "חוק הפונדקאות")
13 שמתייחס להליכי פונדקאות שנערכו בישראל.
- 14 23. לכאורה, על פי המצב המשפטי הקיים, בהיעדר קשר גנטי בין המבקשת לבין
15 הקטינה, משאין המדובר בהליך פונדקאות, יש להפנות המבקשת להליך אימוץ,
16 לצורך קביעת אימהותה על הקטינה.
- 17 24. בענייננו, כאמור ברישא לפסק דין זה, המבקשות חיות כבנות זוג מאז חודש
18 [REDACTED]. הן חתמו על הסכם חיים משותפים אשר אושר בפני בית משפט זה
19 ביום [REDACTED] במסגרת תמ"ש [REDACTED]. בפרק 7 להסכם, הוסכם בין המבקשות
20 כי כל הילדים שיוולדו להן במהלך חייהם המשותפים יחשבו כילדיהן המשותפים,
21 ללא כל קשר לשאלת השייכות הביולוגית של מי מהילדים למי מהן.
- 22 25. למבקשות שתי ילדות נוספות שנולדו להן מתרומת זרע ולגביהן ניתנו צווי אימוץ
23 במסגרתם נקבעה אמהות של בת הזוג השנייה, שלא היתה האם הביולוגית. כך

בתי המשפט

אמצ 42/13
27525-06-13

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 18/8/2014

בפני: כבוד השופטת שושנה בדגר,
סגנית נשיא לענייני משפחה - מחוז חיפה

- בדלתיים סגורות -

- 1 נקבע בצו אימוץ מיום [REDACTED] באשר לבת [REDACTED], ילידת [REDACTED] וכן
2 לגבי הבת [REDACTED], ילידת [REDACTED].
- 3 26. הקטינה נולדה למבקשת 2 ביום [REDACTED], מתרומת זרע ולדברי המבקשות שלושת
4 הקטינות נולדו מתרומת זרע של אותו תורם. ממכתבו של ד"ר לייטמן, מנחל בנק
5 הזרע במחלקת נשים ויולדות ברמב"ם מיום [REDACTED] עולה כי אכן כך הדבר וכי
6 שלושת הקטינות נולדו ממנת זרע של אותו תורם.
- 7 27. המבקשות מגדלות את שלושת הקטינות יחד ונושאות במלוא החובות כלפיהן
8 כאשר הן מסתייעות בבני משפחה, מכרים וחברים ומקבלות הכרה ציבורית בדבר
9 היותן הוריהן של הקטינות.
- 10 28. העובדות המתוארות לעיל מעידות על כוונת המבקשות ליצירת הורות משותפת
11 ביחס לקטינות. נכון אומנם שהאם הרתה וילדה את הקטינה, אולם שתי
12 המבקשות מגדלות אותה יחד כמו גם את בנותיהן האחרות.
- 13 29. בנסיבות המקרה דנן, אני סבורה כי אין מקום להפניית המבקשות להליך אימוץ
14 וניתן לאפשר את קביעת ההורות בדרך של תובענה לאמהות על פי סעיף 1(4) לחוק
15 בית המשפט לענייני משפחה, תשנ"ה – 1995. בעניין זה אינני מקבלת את עמדת
16 ב"כ היוהמ"ש כי בקשות מסוג זה, יוחדו להליכים על פי חוק הפונדקאות ואין
17 מקום למתן צו אמהות לפי סעיף 1(4) שלעיל, בנסיבות המקרה בפניי.
- 18 30. יודגש כי, החלטה זו יוחדה לנסיבות מקרה זה בהתחשב בנסיבות חייהן של
19 המבקשות כפי שפורט לעיל. אין בהחלטה הנ"ל על מנת ליצור קונסטרוקציה
20 משפטית חדשה בבקשות למתן צו הורות. לטעמי, כל מקרה ראוי להיבחן על פי
21 נסיבותיו הספציפיות ובכפוף לשיקולי טובתם של הקטינים.
- 22 31. לאור הרציונל בבסיס החלטה זו, אני מוצאת לנכון לאמץ את הניתוח המשפטי
23 שנקבע בתמ"ש (ת"א) 35043-06-12 (מיום 14.3.13 פורסם במאגר נבו) על ידי כב'
24 ה' סנונית פירר כדלקמן:

בתי המשפט

אמצ 42/13
27525-06-13

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 18/8/2014

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
סגנית נשיא לענייני משפחה - מחוז חיפה

- בדלתיים סגורות -

- 1 " ויודגש עוד – חוק בית המשפט לענייני משפחה, תשנ"ה – 1995 קובע בסעיף 1
2 (4) את הסמכות העניינית לדון ב"תובענה לאבהות או לאמהות". בהמשך בסעיף
3 1(6)(ה) נקבעת הסמכות של בית המשפט לענייני משפחה לדון "בתובענה לפי
4 חוק אימוץ ילדים, תשמ"א – 1981" ובסעיף 1(6)(י) נקבעת הסמכות לדון "בחוק
5 הסכמים לנשיאת עוברים (אישור ההסכם ומעמד היילוד), תשנ"ו – 1996."
6 העולה מכך כי גם המחוקק הבחין בהליכים המשפטיים השונים האפשריים
7 במסגרתם תוגדר ותקבע הורות. אולם המחוקק לא קבע את הדרכים אותן
8 ביקשה ב"כ היוהמ"ש ורק אותן כבלעדיות לקביעת הורות.
9 להבדיל מעניינים אחרים שם הוגדר מפורשות כי ההכרעה והסמכות מתייחסים
10 לתוקים ספציפיים מסוימים, בית המשפט למשפחה איננו קובע אבהות
11 ואימהות רק על בסיס חוק ספציפי אחד ואינו מוגבל רק בכך. ההורות נקבעת על
12 סמך מכלול של שיקולים ובהתאם לנסיבות החיים של כל משפחה ומשפחה.
13 למותר לציין כי בתיקים בהם עולה חשש ממזרות נעשתה כברת דרך נוספת
14 ונקבעה אבהות גם ללא בדיקה גנטית בנסיבות המיוחדות שנועדו להגן על
15 הקטינה. ראה: עמ"ש 24955-03-11 נ' ואח' נ' ה' ואח' [פורסם בכבון] מיום
16 28.8.12.
17 לא שוכנעתי כי יש להעדיף בראיה מערכתית – כפי שביקשה ב"כ היוהמ"ש –
18 דווקא את הליך האימוץ על פני תביעה לקביעת האימהות בהליך זה. בשני
19 המקרים מדובר בהליך משפטי מסודר בו לצדדים זכות טיעון ובחינת מלוא
20 הטענות הספציפיות בתיק שנדון.
21 הטענה של המדינה כי עלולות להישמע בעתיד טענות של מחטף ההורות אינה
22 עולה בקנה אחד עם העובדה כי מתקיים הליך משפטי כחוק. עצם קיומו של
23 הליך המשפטי במסגרתו נבדקות הטענות ונשקלים שיקולים שונים שחלקם
24 מנוגדים היא שעונה על תנאי הפיקוח והבקרה ושיקול הדעת השיפוטי הנדרש".
25 32. בהמשך, נפסק על ידו כדלקמן:

בתי המשפט

אמצ 42/13
27525-06-13

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 18/8/2014

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
סגנית נשיא לענייני משפחה - מחוז חיפה

- ב ד ל ת י י ם ס ג ו ר ו ת -

- 1 "יתרה מכך, אני סבורה כי דרישת הליך האימוץ אינה עולה בקנה אחד עם
2 המטרות שביסוד ובבסיס חוק האימוץ עצמו. לא ניתן להקל ראש במטרות
3 ובערכים העומדים ביסוד חוק אימוץ ילדים. הפיכת הליך האימוץ להליך
4 אוטומטי טפני חוטאת למטרות חוק האימוץ וליסודות החשובים שבבסיסו. את
5 אותה מטרה של בקרה, פיקוח ובירור כדבעי – שב"כ היוהמ"ש מבקש להשיג
6 באמצעות הליך האימוץ – ניתן להשיג במסגרת הליך זה.
- 7 יוזכר כי הצדדים התקשרו יחדיו בהסכם הפונדקאות וכל ההליך להוריית
8 הקטינה היה משותף. החבות של שניהם כלפי הקטינה הנ על פי ההסכם והן על
9 פי תעודת הלידה והן על פי דיני המדינה הזרה היא משותפת ומוחלטת. אין
10 דומה המצב למצב שבו התובעת הייתה מכירה את התובע ואת בתו לאחר הולדת
11 הקטינה ולא הייתה שותפה להורייתה, שאז ייתכן והיה מקום להורות על אימוץ
12 הקטינה. כוונת ההורות הייתה משותפת וכל הדרך עד להולדת הקטינה הייתה
13 משותפת ונבעה מרצון משותף של הצדדים ומתוך שאיפה משותפת להקים תא
14 משפחתי ובו ילדים. לא ניתן להתעלם מכך. יש גם מקום לתת משקל לכך
15 שבצד הזכות להורות של התובעים קיימת גם חובתם המשותפת (ולא רק חובתו
16 של האב) לדאוג לקטינה כעת לאחר שהביאה לעולם בהליך משותף. קביעת
17 האימהות במסגרת הליך זה יש בה כדי להעביר מסר נוסף כי המתקשר בהסכם
18 פונדקאות – בצד זכותו להורות – קיימת גם חובתו לקיים את החובות הנובעים
19 מהוריית הקטינה ולידתה.
- 20 יתרה מכך, גם טובת הקטינה איננה בהתנהלות הליך משפטי נוסף שייארך עוד
21 זמן רב. יש להעדיף בירור מהיר וענייני של הטענות.
- 22 אשר על כן אין מקום להיענות לדרישה ולהפנות את הצדדים להליך נפרד וחדש
23 של אימוץ הקטינה".

בתי המשפט

אמצ 42/13
27525-06-13

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 18/8/2014

בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
סגנית נשיא לענייני משפחה - מחוז חיפה

- ב ד ל ת י י מ ס ג ו ר ו ת -

- 1 33. אמנם, פסק הדין הנ"ל דן בהליך פונדקאות ואולם, לטעמי, כאמור אין מניעה
- 2 לאמץ את הניתוח המשפטי כפי שפורט בפסק הדין, גם בהתייחס לנסיבות שבפני
- 3 ולהגיע לתוצאה דומה, גם במסגרת הליך זה.
- 4 34. המסקנה העולה מן האמור, כי ניתן להכריע בשאלת אמהותה המשפטית של
- 5 המבקשת על הקטינה בדרך של מתן צו הורות פסיקתי ואין מקום לסירבול
- 6 בירוקרטי הכרוך בהפניית המבקשות להליך אימוץ.
- 7 35. ומכאן לשאלת הצורך בהגשת תסקיר לצורך הכרעה בבקשה. שקלתי ובחנתי את
- 8 טענות הצדדים בעניין זה והגעתי לכלל מסקנה כי יש מקום להורות על עריכת
- 9 תסקיר. נכון אומנם כי הקטינה הינה פרי זוגיות מתמשכת בין המבקשות ויחד עם
- 10 זאת, לצורך הסרת כל חשש בשאלת טובתה של הקטינה במתן הצו, יש מקום
- 11 לקבל תמונה מלאה, עדכנית ושלמה, בנקודת זמן זו ובהתייחס לקטינה מושא
- 12 הליך זה.
- 13 36. קבלת התסקיר עונה על דרישת הליכי הפיקוח והבקרה הנדרשים במקרים מסוג
- 14 זה, תוך פגיעה מידתית בקטינה ובמבקשות, זאת לאור העובדה כי עניין של
- 15 המבקשות כבר מוכר לשירותי הרווחה ויש להניח כי הגשת התסקיר לא תארך זמן
- 16 רב.
- 17 37. התסקיר הינו כלי חשוב לבחינת יחסי המשפחה ויש בו כדי לסייע ליצירת הוודאות
- 18 המשפטית הנדרשת, תוך פגיעה מינימאלית בצדדים. לטעמי, זהו האיזון הנכון בין
- 19 אפשרות הפניית הצדדים לנקיטת הליך חדש במסגרת תיק אימוץ לבין הכרעה
- 20 בבקשה בדרך של מתן צו הורות פסיקתי בכפוף להגשת תסקיר, כאמור.
- 21 38. בהיבט המעשי, שתי המבקשות מגדלות את הקטינה כמו גם את שתי הקטינות
- 22 הנוספות שלהן בהורות משותפת, מעוגנת בהסכם ביניהן והן שותפות בפועל
- 23 להחלטות הנוגעות לגביה. בשלב זה, אמה הביולוגית של הקטינה כאפוטרופא
- 24 טבעית שלה יכולה לפעול לבדה מול הרשויות בכל עניין הנוגע לקטינה ולקבל

בתי המשפט

אמצ 42/13
27525-06-13

בית משפט לענייני משפחה חיפה

תאריך: 18/8/2014

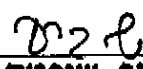
בפני: כבוד השופטת שושנה ברגר,
סגנית נשיא לענייני משפחה - מחוז חיפה

- בדלתיים סגורות -

- 1 מהרשויות זכויות כאלו ואחרות כאם הקטינה. בנסיבות אלה, אין בהגשת
2 התסקיר כדי לפגוע בקטינה או במי מהמבקשות באופן בלתי מידתי.
3 39. נוכח האמור לעיל, הנני מורה כדלקמן:
- 4 א. מוזמן בזאת תסקיר עו"ס לחוק אימוץ ילדים אשר מבוקש שיוגש תוך 45
5 יום ובמסגרתו תינתנה המלצות לעניין קביעת ההורות של המבקשות על
6 הקטינה.
- 7 בית המשפט מודע לעומס המוטל על עבודתם של עו"ס לחוק אימוץ ילדים.
8 ואולם, יחד עם זאת, משעניינן של המבקשות כבר מוכר והוגשו תסקירים
9 בהתייחס לקטינות יובל ומעיין, המדובר בהשלמה/התאמה בלבד
10 בהתייחס לקטינה מושא הליך זה ועל כן, מבוקש כי התסקיר יוגש תוך
11 המועד שנקצב, כאמור.
- 12 ב. בכפוף להמלצות התסקיר, תוכרע הבקשה לאמהותה של המבקשת על
13 הקטינה בדרך של מתן צו הורות פסיקתי.

המזכירות תמציא החלטתי לב"ב הצדדים, מיידית.

ניתנה והודעה היום, כ"ב אב תשע"ד (18 אוגוסט 2014) בהעדר הצדדים.

21
 22 שושנה ברגר, שופטת
 סגנית נשיא לענייני משפחה
 ברגר, שופטת
 סגנית נשיא
 בית משפט לענייני משפחה חיפה (א)